

2001-07-02

PRESSMEDDELANDE

Nytt svenskt projekt i Kosovo
Kulturarv utan Gränser
restaurerar befästa bostadshus

Efter att framgångsrikt ha arbetat med återuppbyggnad av krigsskadat kulturarv i Bosnien och Hercegovina, vidgar nu Kulturarv utan Gränser (KuG) sin verksamhet till Kosovo. KuG har av EU getts uppdraget att restaurera fem stycken Kullas, en mycket unik form av befästa bostadshus, som bara finns i Kosovo. Sida finansierar projektet tillsammans med EU.

Dessa Kullas är utmärkande för den kosovoalbanska kulturen och har stort symbolvärde. De utsattes därför för systematisk förstörelse under sommaren 1998 och våren 1999. Av 500 kullas, de flesta byggda under 1700- och 1800-talet och bebodda av samma familjer i generationer, uppskattas mindre än 10 procent ha överlevt dessa förstörelsekampanjer.

Kullas är höga stenhus, i regel tre våningar med skyttevärn högst upp. De finns både i städer och på landsbygden. Ofta byggdes de i grupper om 15-20 stycken med 30-50 m mellanrum (en tomtstorlek) så att de bildade ett försvarssystem. Bottenvåningen var ekonomivåning, i städerna ofta använd som magasin och på landet som stall och fähus. Familjen bodde på mellenvåningen. Övervåningen var för gästerna. Där fanns också den utskjutande balkong eller veranda, som dels kunde tjäna som sällskapsutrymme, dels hade fortifikatorisk betydelse, då den erbjöd fri sikt över omgivningen med bra skjutmöjligheter. Kullas finns i olika storlekar och har använts av alla samhällsklasser.

KuG har nu fått i uppdrag av EU att återställa fem utvalda Kullas i området kring Peje/Peã i sydvästra Kosovo. Tanken är att det svenska projektet också ska tjäna som restaureringstekniskt föredöme och åskådliggöra för ägare till andra Kullas hur de kan renovera sina hus.

Liksom i övriga KuG-projekt utförs arbetet i intimt samarbete med insatslandets egna kulturinstitutioner och företag. Arbetet leds av en svensk projektledare, medan entreprenör och annan arbetskraft är inhemsk. EU bestrider kostnaderna med 1 miljon DEM medan Sida medverkar med 1,8 miljoner SEK. Projektet startar i sommar och beräknas vara klart i december 2001.

För ytterligare information, var vänlig kontakta

Bengt O.H. Johansson, ordförande, 0485-56 22 69, 070-231 99 02, bengt.oh.johansson@telia.com

Pressbild och allmän information om KuG:s verksamhet finns på vår hemsida www.chwb.org.